

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Submersit Christus hac tempestate discipulorum ambitionem: effectus hic est tribulationum, notus in Ezechia, & quodam Monacho.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

rabies, componuntur venti. Non est hic tui similis; quod si leonem, vel taurum, vel passerem ligatum detineas, & eum pro beneplacito possis dissolvere, non tamen tuæ est potestatis eundem reducere & religare: Eâ quâ mandat ventis facilitate, ut Oceanum infellent, præcipit, ut & recolligantur, & cesset mare à seruore suo.

Iecl. 43. 25.

In sermone eius sicut ventus, & in cogitatione sua placavit abyssos, testatur Spiritus sanctus.

Sextum; quod ut vltimum particulariter celebrat Dauid: *Deduxit eos in portum voluntatis eorum: A scendit enim Christus cum D. Petro nauim & momentò temporis ad litus applicuit, quò eis præceperat, ut transmitterent, nullo eos deducente vento: facta enim erat tranquillitas magna; sed suæ diuinæ voluntatis operante virtute.* Hoc, ut quid rarum expendit D. Io *Et statim nauis fuit ad terram, in quam ibant,* Mirabilia hæc, vult Dauid, ad Dei gloriam & nostram consolationem decantentur. *Constituantur Domino misericordia eius, & mirabilia eius filijs hominum.* De nauis, qui eadem, qua Ionas vehebantur oneraria, refert Spiritus sanctus quòd cum vidissent, Iona eiecto, silere turbines, astum deferuere, & auram fauere, crediderunt Deum Ionæ eum esse, qui hæc omnia patraret, & tanta potestate præcelleret, proinde tam potentem Deum, timuerunt, ei se subiecerunt, & relictâ infidelitate fallorum Deorum, crediderunt vero Deo, ut aduertit D. Hieron. & ex toto corde tantæ potestatis & maiestatis Domino seruerunt, qui mari, ventis, & imperat tempellati. *Stetit mare à seruore suo, & timuerunt viri timore magno Dominum, & immolauerunt hostias Domino, & voverunt vota.* Quid rerum agerent, si Christum tam mirabilia cernerent operantem? Hoc quoque nobis Domino tam potenti agendum incumbit: qui tempestates in mari concitat, & sedat, quando & quomodo illi placuerit, suorumque tantam gerit sollicitudinem, ut inflatas ingrediatur vndas, illis lateris auxilium, quos tantis similiter recreat beneficiis; illi nos subiciamus, illum timeamus, diligamus illum, eius nos maxima submitamus potestati, cordaque illi nostra, ut Domino legitimo nostro consecremus.

Ionn. 6. 21.

Iona 6. 15.

§. 2. Submersit Christus hac tempestate discipulorum ambitionem: effectus hic est tribulationum, notus in Ezechia, & quodam Moïacho.

Contigit hoc mirabile ipso die solemnis conuiuij quo Christus quinque panes & duos pisces dispersit in quinque millia hominum. Tenebræ terram iam occupauerant: quia quando Christus egit cum Apostolis, de ratione instituendi hoc conuiuium, ait D. Mathæus hoc contigisse: *Vespere facto.* Hanc assignant rationem, quòd videus Christus turbas, descendit ad illos de monte, quibus prædicauit, & eorum infirmos curauit hoc opere toto penè die impeditus. *Quando dies iam cæperat declinare,* ait D. Luc. Tum demum experunt Apostoli monere Christum, ut dimitteret turbas, ut curaret sibi cibos ad manducandum. Hac occasione mouit Christus quæstionem: *qua ratione aut modo eis de cibis prouidebimus: Datis illis vos manducare:* & accidit id, quod Dominicâ quartâ dicemus. Et ita concludit D. Hier. quòd D. Hier. Christus hoc conuiuium instituit: *Non mansit enim non ascendente die, non meridie, sed vespere.* Si D. Hier. igitur, quando tractari cæprum est de conuiuij, iam sero fuerit, quæ noctis hora potuit esse, quâ egit cum Andrea & Philippo, quâ dispersit quinque panes, quâ populus per pinguenos & quinquagenos diuisus, quâ hi quinque panes & duo pisces omnibus ad quinque virorum millia distributi: quâ commodè cœnati sunt, donec plenè satiarentur? Iam sol dudum occubuerat. Tum finitò conuiuij, turba miraculi magnitudine commota, cepit sincere agere de Christo in Regem coronando, quia vero percipiebant Christum repugnare, sermonem quidam intulerunt, quòd etiam nolentem, & repugnantem eum regem crearent, & de facto cecissent, nisi Christus obstitisset & eorum conatum illussisset, fugiens in montem: ita rem narrat D. Ioan *Iesus cum cognouisset, quia venturi essent, ut raperent eum, & facerent eum Regem, fugit in montem.*

Voluit Christus damna præuenire hinc ori-tura, quæ nec discipuli, nec turba animaduerebant. Primum erat damnum animæ: iam enim Apostolis placebat illa turbæ colloctio & conspiratio; hinc unum, hinc alterum audiunt, applaudunt, ut res progressum habeat, optant, ut opere compleant, quod sermone concipiebant, quo

quo in ipsis fortiter corp̄ æstuar̄e superba ambitionis gloria, quā cūctas erigerent. Hæc enim erat, quā communiter insolebant, quo tempore imperfectiores fuisse notantur, donec venit super illos Spiritus S. qui cūctas illorum expurgavit imperfectiones. Quia enim quadam vice eis Christus dixerat: oportere se mori, & denuo resurgere & regnare; orta est inter eos questio, quis eorum esset maior in Regno celorum? quis eorum Christo proximus assessor? Quia & altera vice dixerat Petro circa hanc materiam verbum aliquod, tali cæperunt sermone de primatu contendere, vt necesse fuerit ipsos a Christo corrigi, & ab ea cogitatione deduci ad humilitatis electionem; quid modo facerent? Jam vnus se Ducem, alter Comitē, hic Marchionem se optinabatur, & omnes magnos: quia præter id quod erant eius discipuli, huic miraculo fuerant cooperati: quia eorum manibus panis diuidebatur, insuper & inter illas multiplicabatur. Voluit Dominus hæc extinguere scintillam, quæ in eorum cordibus exarscebat: ad hoc eos vocat, & vt cōfessim se turbis eripiant, præcipit, nauticulā mare in alteram partem Galilææ transfuerant, vbi eius prætor lenitur adueniunt. *Statim cogit discipulos suos ascendere in nauim, & vt præcederet eum trans fretum.* D. Marth. ait: *Statim compulsi discipulos ascendere in nauiculam.* Statim vt hanc extingueret flammam, ad aquas eos compulsi, & vt eos de terra periculis eriperet, oppidū, sine mora, maris periculis obiciuntur. Clauum clauo pellit; & sollicitudo posterior, priorem expellit: & vt animæ periculis eruantur eos maris tempestati inuoluit, vbi corporis discrimen intrant.

6. *Et modo cum illis actum est, quo prius eum Rege Ezechia, vt notat D. Hieron. Concessit Dominus Regi Ezechia: victoriam toto mundo famosissimam, de blasphemo Rege Sennacherib. Aduertit Deus Regem sibi de ea congratulari, & effrenem, nescio quam animum eius subite: insolentem amantore fortunæ presentis inflatum, lecto eum damnat, vt febris eum adurat, ad eas metas deducat, vt mandet, ad eum Prophetā Isaias ingrediatur, qui dicat Regi: *Disponi dominus tua: quia morietur tu, & non viues.* Vt hoc medio falluolum illum genium deprimat, & saniora cogitare compellat. *Nescies ut cor: & zebia post incredibiles triumphos & victoriam, infirmitate corporis sui visitatur, & audit se moriturum.* Hæc cogitationes alias peritus submergant. Eodem planè modo multoties agit*

Deus cum hominibus, quo egit olim cum Saule. Persequatur hic crudelis Dauidem; iam credebatur prosperum suæ perneræ voluntatis se successum tenere, nullum ad hoc non mouet lapidem, exercitu suo instar coronæ circumcingit Dauid, qui omnibus armis, præsidis que destitutus, *Desperabat se posse euadere à facie Saul.* 1. Reg. 23. Quid opus factō, vt Saul has adeo Dauidi perniciosas curas intermitteret? Ita rem disponit Deus, vt eodem momento accurrat veredarius, qui renuntiet Regi Philistæos in terram copiosa militum manu irruisse, præfidia expugnare, Regnum periclitari. Res hæc innumeris curis animum eius adeo vehementer agebat, vt aliò mentem iam desisteret, & omittens persequi Dauid, in hoc solum animum intendit & curas, quā se ratione huic periculo expediret, & Philistæos regno d. pelleret, vnde & locus, vbi cursor accesserat nomen accepit: vt deinceps vocaretur, *Petra diuidens*: seu vt legit Vatablus: *Burpes diuisio, vel destructio omniū.* Illa enim cordis anxietas, quā Saul opprimebatur, eum pro illo tempore a proposito persequendi Dauid, omnino distraxit.

I. *Quæ sit petra diuidens.*

Hoc idem agit Christus hodie cum Apostolis, ambitionis humane studiois, vt ab ea illos distraheret, ex altera parte, portam aperit vt eos in medio pelagi hostes insequantur, scilicet sæuiens adeo mare, vt plus satis metu mortis consterantur, & sedulo recogitent, qualiter vitæ sue melius prouideant, eò omnes intendant neruos, ne libeat modo popularem auram venari, aut tumore enascere. Quis neget ex vobis, in vobis non quid simile sæpe prædicari: Vitam agis solutus in venem, oculis ludibundis, illecebris ac voluptate plenis, anxius qua ratione puellam in tuam trahas voluntatem, aut eius tibi conferes inimicam amicitiam: profanus hic ignis cor tuum inuasit, adeo cæpta est exercece tua auri habendi cupido, vt suis non contenta finibus, aliena moliaris inuaderet, dolum inexplabile. Mira fames honoris te habet popularis, mille ventorum turres tibi confugis, quod tantus ac tantus adhuc sis futurus, honoris. Adest Deus, tradit te tempestati febribus ardes laterum dolore corripes, exanthemate cruciaris, mouet tibi vicinus grauissimam litem, testes adducuntur. Quæ nona suat hæc? Quam diuersis modis curis anxietas: quam citò priores ab his extinguuntur? Sermo modo, concilium incundam de confessione, Communionem, testamento, vitæ emendanda propoli o. & qua ratione te huic eripias calamitati. Monastica professiois Religio-

fus lasciuus & impuris cogitationibus fatigabatur inquietus, quibus resistendis erat infirmus. Consulto Abbatem patrem spiritualem, inquit remedium, cui ille prescripsit quotidiana illa remedia, ieiunia, vigiliis, disciplinis &c. nihil proficunt: ingemiscit: Pater, nullo non tempore profundo Venerearum cogitationum demergor infelix. Sanctus Abbas omne argentum & Sacristiæ venerandas reliquias colligit, abscondit, & clanculum rem ita disponit, vt sint qui eum acculent furti, teiles adint, quorum vnus testatur: vidi ego eum circa Sacristiam: prodit alter, vidi ego eum horâ opportunâ, silester incedentem: tertius affirmat: cognouit scurras quosdam, qui se eius amicos venditant, & illorum manibus ad furtum vsus est. His negotiis, processibus, interrogationibus aliquot interfluunt dies: quibus iam elapsis, vocat ad se Abbas Monachum. Quid modo, fili? quis illarum cogitationum impudicarum, quibus opprimebaris, status? An his adhuc impugnaris? O Pater eni, de his mihi loqueris? Emorior curis ingenitibus æger, qua ratione satisfaciam obiectio- nibus, quibus furti reus insimulor, & fornicari li- beat? Fili: hoc præteudebam, clauum clauo pel- lere, & huius processus molestiâ, immundarum cogitationum sopire libidinem. Idem patet in discipulis fecisse Christum.

S. 3. Euidenti Christus discipulos eripuit periculo, quâdam repugnantia commotos: non impuratur peccato illam sentire, modo obedi- tias sicut vacca.

8.

Secundum periculum, quod Apostolos con- sequebatur, erat corporis, scilicet totalis quædam omnium ruina, nulla enim maior esse poterat, quàm illa, quæ necessario consequi debebat, si turba Christum sibi in Regem elige- ret: Certo enim constabat, Romanos illico venturos, qui contra eos vt seditiosos & per- duelles mouerent bellum; publicum enim erat axioma: *Omnis qui se Regem facit, contradicit Casari*: Eos deuallarent, omnemque populum disperderent. Quocirca, vt eos Christus hoc periculo liberaret, cui inaduerteret se ingere- bant, eis præcepit, vt statim se curibus subtrahe- rent, nauim ascenderent, & mari se committe- rent. Illi verò tanto plausu turbam de hac re dissentientem audiunt, vt dicant Euangelista, quod eos Christus mare versus compulerit. *Statim co- egit*, ait D. Marcus: & D. Mattheus, *Statim*

Ioan. 19.

16.

compulsi eos. Sine mora, non hæsit, sicut nec vos hæreretis, si casu ignis scintilla incidere inter arida ligna domus vestræ, vbi accenditur, & in- de magnum præuideres oriturum incendium, quod domum totam in cineres redigar. Hoc egit modo diuinus sponsus, quod multis ante annis ipse statuerat, vt scilicet insequerentur vulpecu- las cum vineæ pampini essent: etiamnum teneri, quia illos nullo negotio tuac poterant destri ere. *Capite nobis vulpes parvulus, quæ demoliantur vi- neas.* In vinea Ecclesiæ forè statuit Apostolos primos fructus: erant adhuc virtute teneri, flo- res emittebant, fructus parturiebant; insurgunt hæc vulpeculae ambitionis, fastus, & auræ popu- laris, astute & dissimulantes, illis nihil tale so- spicantibus, & nisi huic malo obuiaretur, ac- tum esset de illis. Christus, qui hoc præuide- bat, efficaci remedio accurrit, & ita ait D. Euangelista, quod illos cogere: quia summo- re placebat illis turbae voluntas de Christo coro- nando, sic vt illis videretur se iam in portu esse, apprehensuros felicissimam sortem, sum- mum posse honoris gradum adipisci: quod si verò turba Christum sibi in Regem promoue- ret, vt illis, eos Romani demolirentur. Milites hoc nobis contingit, congratulamur nobis de re quadam, quam Deus præuidit futuram nobis in nostram ruinam, & malum inuitabile, proinde hanc manibus nostris eripit, nos verò, ste- rit illud non aduertimus, inde contristamur. Quoties auferit Deus huic opes suas, quas ei pre- uiderit futuras ansam damnationis, gladium quo peccat; alteri per infirmitatem corporis veni- litatem, alteri dignitatem, aut locum honoratio- rem, quem iam erat obtenturus: cur hoc? hinc oriatur eius æterna perditio. *Sicut ablactatus est Esau, super matrem suam.* Quoties puerulo mater vbera deuocat; ingemiscit infantulus, qui sibi vi- tam auferri suspicatur, sed eo vita eius redditur securior, quo cogitur cibum sumere solidio- rem.

Attentus sæpè considerauit historiam Lot, & vxoris, ac filiarum eius, quàm pacificè & im- perturbatè, imò delectabiliter in Sodomis habi- tarent. Accedunt Angeli eos educaturi domui suæ bulatio- ita afficiebantur, vt excedere renuerent. Necesses Deus se fuit eos brachiis arreptis per Angelos educi, nos tri- *Apprehenderunt manum eius, & manum vxoris pit à pe- eius, ac duarum filiarum eius, eo quod parceret viculis Domini illi.* Adhibita vi, & quasi protrahendo animo- illos educunt, quibus visum est hoc sibi pluri- mum obesse; sed hæc erant eorum optima lots; 16. die etenim sequenti, orto sole, omnia in fauillam iacebant